

KULTŪRA IR VISUOMENĖ
SOCIALINIŲ TYRIMŲ ŽURNALAS

CULTURE AND SOCIETY
JOURNAL OF SOCIAL RESEARCH

2012 3 (1)

ISSN 2029-4573

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETAS
SOCIOLOGIJOS KATEDRA

KULTŪRA IR VISUOMENĖ
SOCIALINIŲ TYRIMŲ ŽURNALAS

CULTURE AND SOCIETY
JOURNAL OF SOCIAL RESEARCH

2012 3 (1)

Vytauto Didžiojo universitetas
Kaunas, 2012

UDK 008(05)
Ku-157

REDAKTORIŲ KOLEGIJA (EDITORIAL BOARD)

Vyriausiasis redaktorius (Editor-in-Chief)

Artūras Tereškinas, *Vytauto Didžiojo universitetas (Vytautas Magnus University)*

Redaktorius (Managing Editor)

Apolonijus Žilys, *Vytauto Didžiojo universitetas (Vytautas Magnus University)*

Nariai (Editorial Board Members)

Timofey Agarin, *Aberdyno universitetas (University of Aberdeen, UK)*

Vytis Čiubrinskas, *Vytauto Didžiojo universitetas (Vytautas Magnus University)*

Serge Ebersold, *Nacionalinis aukštasis švietimo ir tyrimų siekiant jaunų neigaliųjų ugdymo ir adaptuoto mokymo institutas (Institut national supérieur de formation et de recherche pour l'éducation des jeunes handicapés et les enseignements adaptés, France)*

Christian Giordano, *Friburgo universitetas, Šveicarija (University of Fribourg, Switzerland)*

Jūratė Imbrasaitė, *Vytauto Didžiojo universitetas (Vytautas Magnus University)*

Kristina Jaskytė, *Džordžijos universitetas (University of Georgia, USA)*

Jacek Kurczewski, *Varšuvos universitetas (Warsaw University, Poland)*

Gediminas Lankauskas, *Redžainos universitetas, Kanada (University of Regina, Canada)*

Vylius Leonavičius, *Vytauto Didžiojo universitetas (Vytautas Magnus University)*

Aušra Maslauskaitė, *Lietuvos socialinių tyrimų centras (Lithuanian Center for Social Research)*

Rasa Naujanienė, *Vytauto Didžiojo universitetas (Vytautas Magnus University)*

Berardino Palumbo, *Mesinos universitetas (University of Messina, Italy)*

Jolanta Pivorienė, *Mykolo Romerio universitetas (Mykolas Romeris University)*

Jolanta Reingardė, *Europos lyčių lygybės institutas (European Institute for Gender Equality, Lithuania)*

Jonas Ruškus, *Vytauto Didžiojo universitetas (Vytautas Magnus University)*

Stanley L. Witkin, *Vermonto universitetas (University of Vermont, USA)*

Informacija apie žurnalo referavimą tarptautinėse duomenų bazėse / Abstracting and indexing services:

Index Copernicus (<http://journals.indexcopernicus.com/masterlist.php?>); DOAJ

(Directory of Open Access Journals, <http://www.doaj.org/doi?func=openurl&issn=20294573&genre=journal>).

Leidžiamas nuo 2010 metų 2 kartus per metus.

Turinys

Kultūra ir visuomenė 3 (1)

<i>Artūras Tereškinas</i>	
Pratarmė	7
<i>Ian Tucker, Darren Ellis, David Harper</i>	
Transformaciniai veiksmo procesai: informacinės technologijos ir skaitmeniškai medijuojamų „aš“ gamyba.	9
<i>Curtis A. Fogel</i>	
Profesinis steroidų vartojimas: permažstant draudimo prieigos efektyvumą	25
<i>Šarūnas Paunksnis</i>	
Tautos ir tylos: subalterninės erdvės spektrai	37
<i>Artūras Tereškinas, Giedrė Purvaneckienė</i>	
Darbo ir šeimos derinimas bei prokreaciniai Lietuvos gyventojų ketinimai	51
<i>Jurga Bučaitė-Vilkė</i>	
Namų ūkio įsipareigojimai ir prokreaciniai ketinimai: Lietuvos šeimų atvejais	69
<i>Sonata Staniulienė</i>	
Tinklaveikos iššūkiai socialiniam darbui	87
Recenzijos	
<i>Aušra Pažėraitė</i>	
Tyrinėjimai apie Lietuvos Katalikų Bažnyčios hegemonijos dinamikas	101
<i>Gintas Dagilis</i>	
Paradoksaliaus komunikacijos mokslo manipuliacijos	109
APIE AUTORIUS	115
AUTORIAMS	117

Contents

Culture and Society 3 (1)

<i>Artūras Tereškinas</i>	
Preface	8
<i>Ian Tucker, Darren Ellis, David Harper</i>	
Transformative Processes of Agency: Information Technologies and the Production of Digitally Mediated Selves	9
<i>Curtis A. Fogel</i>	
Vocational Steroid Use: Reconsidering the Effectiveness of a Prohibition Approach	25
<i>Šarūnas Paunksnis</i>	
Nations and Silences: Specters of Subaltern Space	37
<i>Artūras Tereškinas, Giedrė Purvaneckienė</i>	
The Influence of Reconciliation of Work and Family on the Lithuanian Population's Childbearing Intentions	51
<i>Jurga Bučaitė-Vilkė</i>	
Labor Division at Home and Procreational Intentions: The Case of Lithuanian Families	69
<i>Sonata Staniulienė</i>	
Challenges of Networking for Social Work	87
Recenzijos	
<i>Aušra Pažėraitė</i>	
Research on the Dynamics of Hegemony of the Lithuanian Catholic Church	101
<i>Gintas Dagilis</i>	
Paradoxical Manipulations of Communication Science	109
ABOUT THE AUTHORS	116
MANUSCRIPT SUBMISSION GUIDELINES	118

Pratarmė

Šis „Kultūros ir visuomenės“ numeris – itin tarpdisciplininis. Čia spausdinami sociologų, psichologų, politologų, edukologų ir ekonomistų straipsniai. Didžiuma pateiktų darbų – anglų kalba.

Kaip ir ankstesniuose žurnalo numeriuose, taip ir šiame nemažai dėmesio skiriama skirtingų tapatybių ir ideologijų analizei. Britų mokslininkai Ianas Tuckeris, Darrenas Ellisas ir Davidas Harperis iš psichologinės perspektyvos aptaria naujų technologijų įtaką individualios tapatybės konstravimui. Koncentruodamasis ties nacionalistine ideologija kine ir jos vykdoma socialinių grupių subalternizacija, straipsnyje „Tautos ir tylos: subalterninės erdvės spektrai“ Šarūnas Paunksnis mėgina pateikti nacionalizmo, kaip ganėtinai dviprasmiškos ideologijos, kritikos strategijas.

Šiame numeryje spausdinami du straipsniai, parašyti dalyvaujant projekte „Lyčių (ne)lygybė, viešoji politika ir gimstamumo ateitis Lietuvoje“ (Nr. SIN-03/2010), vykdytame pagal Lietuvos mokslo tarybos Nacionalinę mokslo programą „Socialiniai iššūkiai nacionaliniam saugumui“. Remdamiesi reproduktyvaus amžiaus Lietuvos gyventojų apklausa, atlikta 2010–2011 m., straipsnyje „Darbo ir šeimos derinimas bei prokreaciniai Lietuvos gyventojų ketinimai“ Artūras Tereškinas ir Giedrė Purvaneckienė gilinasi į Lietuvos gyventojų darbo, šeimos ir laisvalaikio derinimo ryšius su ketinimais turėti vaikų. Straipsnyje „Namų ūkio įsipareigojimai ir prokreaciniai ketinimai: Lietuvos šeimų atvejis“ Jurga Bučaitė-Vilkė analizuoja tą pačią apklausą siekdama atskleisti šiuolaikinės šeimos ir lyčių vaidmenų kaitos santykį su Lietuvos gyventojų prokreaciniais ketinimais.

Straipsnyje „Profesinis steroidų vartojimas: permąstant draudimo priegos efektyvumą“ kanadietis mokslininkas Curtis A. Fogelis plėtoja sąvoką „profesinis steroidų vartojimas“ ir aptaria klausimus, susijusius su steroidų draudimo strategijų efektyvumu. Sonatos Staniulienės straipsnis „Tinklaveikos iššūkiai socialiniam darbui“ skirtas tinklaveikos principų panaudojimo galimybių socialiniame darbe analizei.

Šį žurnalo numerį baigia dvi neseniai išėjusių mokslinių knygų recenzijos.

Preface

Sociologists, psychologists, economists and the representatives of political and educational sciences present their current research in this very interdisciplinary issue of “Culture and Society.”

As in the previous issues, much attention is paid to the construction of different identities and ideologies. In their article “Transformative Processes of Agency: Information Technologies and the Production of Digitally Mediated Selves,” Ian Tucker, Darren Ellis and David Harper analyze challenges of the new media technologies to key aspects of the self, agency and identity. They argue that new forms of digitally mediated selves are produced when daily lives come to be defined more by information than by our bodies. In his article “Nations and Silences: Specters of Subaltern Space,” Šarūnas Paunksnis focuses on the subalternization process in Deepa Mehta’s film “Water.” According to the author, being necessary for the forging of a nation, subalternization also demonstrates the ambivalence of nationalism.

Two articles published in this issue were written within the framework of the project “Gender Inequality, Public Policy and the Future of Fertility in Lithuania” (project no. SIN-03/2010) supported by the Council of Science of Lithuania. Using a national public opinion survey conducted in 2010–2011, Artūras Tereškinas and Giedrė Purvaneckienė examine the issue of work-life reconciliation in relation to women and men’s intentions to have children. Focusing on the same survey, in her article, Jurga Bučaitė-Vilkė analyzes the specific division of housework as one of the main predictors explaining Lithuanians’ procreational intentions and the dominant gender ideology in the country.

In his article “Vocational Steroid Use: Reconsidering the Effectiveness of a Prohibition Approach,” Curtis A. Fogel develops the term “vocational steroid use” and describes issues related to the (in)effectiveness of steroid prohibition strategies. Examining challenges of networking for social work, Sonata Staniulienė argues that the current social environment prompts social workers to construct new kinds of relations to clients and institutions.

This issue of the journal also includes the reviews of two recently published academic books.

Artūras Tereškinas

Apie autorius

Jurga Bučaitė-Vilkė	Dr., Vytauto Didžiojo universiteto Sociologijos katedros lektorė
Gintas Dagilis	Vilniaus universiteto Informacijos ir komunikacijos katedros magistras
Darren Ellis	Ph. D., Rytų Londono universiteto (Jungtinė Karalystė) Psichosocialinių studijų vyr. lektorius
Curtis Fogel	Ph. D., Lakeheado Universiteto (Orillia, Kanada) Tarpdisciplininių studijų profesorius asistentas
David J. Harper	Ph. D., Rytų Londono universiteto (Jungtinė Karalystė) Psichologijos profesorius
Šarūnas Paunksnis	Vytauto Didžiojo universiteto Socialinės ir politinės teorijos katedros doktorantas
Aušra Pažėraitė	Dr., Vilniaus universiteto Religijos studijų ir tyrimų centro docentė
Giedrė Purvaneckienė	Dr., Vilniaus universiteto Edukologijos katedros docentė
Sonata Staniulienė	Dr., Vytauto Didžiojo universiteto Vadybos katedros docentė
Artūras Tereškinas	Dr., Vytauto Didžiojo universiteto Sociologijos katedros profesorius
Ian M. Tucker	Ph. D., Rytų Londono universiteto (Jungtinė Karalystė) Psichologijos vyr. lektorius

About the Authors

- Jurga Bučaitė-Vilkė** Dr., lecturer at the Department of Sociology, Vytautas Magnus University (Lithuania)
- Gintas Dagilis** M. A., Department of Information and Communication, Vilnius University (Lithuania)
- Darren Ellis** Ph. D., Senior Lecturer in Psychosocial Studies, University of East London (UK)
- Curtis Fogel** Ph. D., Assistant Professor of Interdisciplinary Studies, Lakehead University-Orillia (Canada)
- David J. Harper** Ph. D., Reader in Psychology, University of East London (UK)
- Šarūnas Paunksnis** Ph. D. candidate at the Department of Social and Political Theory, Vytautas Magnus University (Lithuania)
- Aušra Pažėraitė** Dr., Associate Professor at the Center for Religious Studies and Research, Vilnius University (Lithuania)
- Giedrė Purvaneckienė** Dr., Associate Professor at the Department of Educology, Vilnius University (Lithuania)
- Sonata Staniulienė** Dr., Associate Professor at the Department of Management, Vytautas Magnus University (Lithuania)
- Artūras Tereškinas** Dr., Professor at the Department of Sociology, Vytautas Magnus University (Lithuania)
- Ian M. Tucker** Ph. D., Senior Lecturer in Psychology, University of East London (UK)

Autoriams

Elektroninė straipsnio kopija siunčiama šiuo elektroninio pašto adresu: a.tereskinas@smf.vdu.lt. Rankraščiai turi atitikti citavimo ir nuorodų tvarką iš „Chicago Manual of Style, Documentation 2“ (15 leidimas). Kiekviename straipsnyje turi būti nurodytas autoriaus vardas, pavardė, afiliacija, adresas, telefonas, faksas ir elektroninio pašto adresas. Straipsnių apimtis neturi viršyti 8 000 žodžių kartu su išnašomis ir bibliografija. 250 žodžių santrauka turi būti pridėta prie straipsnio (jei straipsnis lietuvių kalba, santrauka anglų kalba, jei straipsnis anglų kalba, santrauka lietuvių kalba).

Citavimo ir nuorodų tvarka

Cituojamos literatūros nuorodos pateikiamos straipsnio tekste skliausteliuose su autoriaus pavarde ir publikavimo metais (Brown 1995). Citatos puslapis pateikiamas po kablelio po cituojamo šaltinio publikavimo metų (Brown 2005, 45).

Kiti pavyzdžiai tokie:

- dviejų autorių darbas: (Adams, Savran 2002);
- daugiau nei dviejų autorių darbas: (Bourdieu et al. 1999);
- du to paties autoriaus darbai tais pačiais metais: (Connell 1995a, 1995b);
- keletas skirtingų autorių darbų (Bourdieu 1999; Brown 1995; Connell 1995).

Visos cituojamos literatūros rodyklė pateikiama straipsnio gale. Toliau pateikti keli citavimo pavyzdžiai.

Monografija:

- Stankūnienė, V. et al., sud. 2001. *Paramos šeimai politika: samprata ir patyrimas*. Vilnius: Lietuvos filosofijos ir sociologijos institutas.
- Brown, W. 1995. *States of Injury: Power and Freedom in Late Modernity*. Princeton, New Jersey: Princeton University Press.

Knygos skyrius arba straipsnis, publikuojamas knygoje:

- Rindzevičiūtė, E. 2005. „Identitetas ir saugumas Lietuvos kultūros politikos diskursuose“. In *Pažymėtos teritorijos*, sud. R. Goštautienė, L. Jablonskienė, 11–30. Vilnius: Tyto alba.
- Brod, H. 2002. „Studying Masculinities as Superordinate Studies.“ In *Masculinity Studies & Feminist Theory: New Directions*, ed. J. Kegan Gardner, 161–175. New York: Columbia University Press.

Straipsnis, publikuojamas žurnale:

- Kublickienė, L. 2000. „Šiuolaikinių lyties stereotipų sąlygotas maskuliniškas diskursas“. *Feminizmas, visuomenė, kultūra* 2: 101–108.
- Connell, R. 1993. „The Big Picture: Masculinities in Recent World History.“ *Theory and Society* 22 (5): 597–623.

Daugiau informacijos žr. „Chicago Manual of Style, Documentation 2“ (15 leidimas).

Manuscript submission guidelines

An electronic copy of a manuscript should be emailed to: a.tereskinas@smf.vdu.lt. Manuscripts should conform to relevant stylistic guidelines of the Chicago Manual of Style, Documentation 2 (15th edition). Each manuscript should include complete author name(s), affiliation(s), mailing address, phone, fax, and e-mail information. Articles should not exceed a maximum length of 8 000 words, including references and footnotes. An abstract of no more than 250 words should accompany your submission. Submitted articles will undergo blind peer review. Manuscripts should not have been published elsewhere in substantially similar form while being reviewed by the “Culture and Society”.

Examples of Citations and References

Citations of works are given in the text in chronological order by enclosing the author’s last name and the year of publication in parentheses – for example, (Brown 1995). Specific page or section citations follow the date, preceded by a comma: (Brown 2005, 45).

Other examples are as follows:

- for dual authorship, (Adams and Savran 2002);
- for more than three authors, (Bourdieu et al. 1999);
- for two works by the same author in a single year, (Connell 1995a, 1995b);
- for two or more works by different authors, (Bourdieu 1999; Brown 1995; Connell 1995).

Full documentation appears in the references. References must list all works cited in the text, including citations in footnotes. List works alphabetically by author and, under author, by year of publication.

The following are examples of references:

Entire book

- Brown, W. 1995. *States of Injury: Power and Freedom in Late Modernity*. Princeton, New Jersey: Princeton University Press.
- Adams, R., Savran, D., eds. 2002. *The Masculinity Studies Reader*. Oxford: Blackwell Publishers.

Book chapter

- Brod, H. 2002. “Studying Masculinities as Superordinate Studies.” In *Masculinity Studies & Feminist Theory: New Directions*, ed. J. Kegan Gardner, 161–175. New York: Columbia University Press.

Journal article

- Connell, R. 1993. “The Big Picture: Masculinities in Recent World History.” *Theory and Society* 22 (5): 597–623.

For more information, consult the Chicago Manual of Style, Documentation 2 (15th edition).

Apie žurnalą

KULTŪRA IR VISUOMENĖ. Socialinių tyrimų žurnalas – tai referuojamas socialinių tyrimų žurnalas, pradėtas leisti 2009 m. Vytauto Didžiojo universitete. Žurnale apžvelgiami tarpdisciplininiai empiriniai ir teoriniai socialiniai tyrimai. Čia spausdinami įvairių akademinų disciplinų, tarp jų – sociologijos, socialinio darbo, antropologijos, lyčių ir komunikacijos studijų straipsniai. Taikant skirtingas metodologijas, *Kultūroje ir visuomenėje* analizuojamos temos, susijusios su tapatybių politika, globalizacija, socialine gerove, daugiakultūriškumu. Žurnale spausdinami straipsniai lietuvių ir anglų kalbomis. Žurnalas išeina du kartus per metus.

About the journal

CULTURE AND SOCIETY. Journal of Social Research is a peer-reviewed social research journal founded in 2009 at Vytautas Magnus University, Lithuania. It presents interdisciplinary empirical and theoretical scholarship in social sciences. The journal welcomes contributions from a wide range of relevant fields, including sociology, social work, anthropology, gender studies, media and communication studies. Using diverse methodologies, the articles in “Culture and Society” explore a variety of topics related to globalization, identity politics in contemporary world, social welfare and multiculturalism. Contributions in both Lithuanian and English are welcome. The journal is published twice a year.

Redakcijos adresas:

Vytauto Didžiojo universitetas
Sociologijos katedra
K. Donelaičio g. 52-309, LT-44244 Kaunas
El. paštas: a.tereskinas@smf.vdu.lt
Internetinė prieiga: <http://culturesociety.vdu.lt>

Address:

Vytautas Magnus University
Department of Sociology
K. Donelaičio str. 52-309, LT-44244 Kaunas, Lithuania
E-mail: a.tereskinas@smf.vdu.lt
<http://culturesociety.vdu.lt>

Ku-157 Kultūra ir visuomenė. Socialinių tyrimų žurnalas / Culture and Society.
Journal of Social Research.

Kultūra ir visuomenė. Socialinių tyrimų žurnalas / Culture and Society. Journal of Social
Research 3 (1). – Kaunas: Vytauto Didžiojo universitetas, 2012. – 120 p.

ISSN 2029-4573

UDK 008(05)

Kultūra ir visuomenė
Socialinių tyrimų žurnalas

Culture and Society
Journal of Social Research

2012 3 (1)

Redaktoriai / Editors: Artūras Tereškinas (anglų k. / English),
Renata Endzelytė (lietuvių k. / Lithuanian)
Viršelio autorė / Cover designer Vilūnė Grigaitė
Maketo dizainerė / Graphic designer Rasa Švobaitė
Maketavo / Layout Irena Sabaliauskaitė

2012 05 14. Tiražas 50 egz.
Užsakymo Nr. K12-055
Išleido / Published by Vytauto Didžiojo universiteto leidykla,
S. Daukanto g. 27, LT-44249 Kaunas